

KRANJSKI ZVON

ŽUPNIJSKI LIST ZA KRANJ IN OKOLICO.

Izdaja: mestni župni urad v Kranju.

Izhaja zadnji teden v mesecu.

L. 1940. Št. 1.

Posamezna šte. 1 Din.

V novo leto

Vsem župljanom želim v letu 1940 obilo božje milosti, božjega blagoslova v delu, in zdravja v družinah.

Kaj nam prinaša novo leto? To je pač velika skrivnost, ki jo pozna samo Bog. Vsa znamenja pa, po katerih moremo nekako sklepati na bodoči razvoj dogodkov, nam kažejo, da bo prihodnje leto zelo, zelo, bogato na dogodkih v svetu. Vprašanje je le, koliko bomo tudi mi prizadeti ob priliki velikih svetovnih dogodkov. Bog daj našim državnim krmarjem obilo modrosti, da bi varno vodili v miru krmilo naše domovine. Moliti pač moramo v ta namen, da bi ljubi Bog poslal veliko razsvetljenja našim državnikom in ohranil naši državi mir na vseh mejah.

Kaj bo v naši župniji?

V letu 1940 bosta dva velika dogodka v naši župniji dala vsemu našemu duhovnemu življenju svoj pečat: To je sv. birma in sv. misijon.

V župniji bomo imeli letos — po 11 letih — od 25. februarja do vštetega 3. marca, to je od tretje do četrte postne nedelje sv. misijon.

Sv. misijon v župniji je velik dogodek, ki naj bi poživil vse versko življenje. Uspeh sv. misijona je pa odvisen od molitve. Že sedaj prosim vse farane, da bi mnogo molili za dober uspeh sv. misijona.

Po veliki noči enkrat pa bo tudi sv. birma in kaničična vizitacija v župniji. Po šestih letih bomo zopet imeli slovesnost sv. birme, praznovali prihod sv. Duha nad birmance. Kdaj bo birma, bomo ob pravem času vse obvestili. Prav pa je, če starši svoje otroke, ki bodo letos prejeli sv. birmo, na to že opozarjajo in jih polagoma na to tudi pripravljajo.

Če bo Bog dal srečo, bi letos rad, da bi se dogradil tudi popolnoma oltar M. B.. Upal sem, da bo že povečini urejen do božiča, pa žal ni bilo mogoče.

V župni cerkvi so orgle že doigrane. Nadušljive so, večkrat jim odpove ta ali druga piščal, črvice so, čas jih je precej naglodal. Če bo le mogoče, bi zelo rad, da bi nove orgle letos vsaj že naročili.

Letos bo treba urediti novo pokopališče, kjer bo še mnogo dela.

Zelo me tare tudi naš Ljudski dom, kjer je središče našega katoliškega prosvetnega in vzgojnega dela v Kranju. Kar sram me je, kadar grem tja in posebno, če moram tja peljati kakega tujca. Zelo mi je žal, da ga nismo predlanskim preuredili. Če bo le možno, bi bilo potrebno letos vsaj toliko preurediti Ljudski dom, da nam ne bo delal sramote.

Marijanišče nam je že zopet postalo premajhno. Razvoj Kranja nujno sili k povečavi našega karitativnega zavoda.

To so približno zelo nujne potrebe, ki čakajo rešitve v novem letu. Na vse to bo treba misliti.

Vse pa je odvisno od Boga in Njegove Previdnosti. Pogosto človek obrača, Bog obrne. Človek dela načrte, a Bog jih drugače izpelje.

Naj bi bilo v vsem vse naše delo v novem letu kakor ena sama molitev: Zgodi se Tvoja volja. Po vsem in v vsem bodi posvečeno Tvoje ime, Gospod! Naj bo naš začetek in konec Tvoj, Gospod v novem letu!

Moderni Herodi

(Za praznik sv. Družine.)

Največje bogastvo družine so — otroci.

Danes obhajamo praznik sv. Družine.

Največji zaklad svete Družine je bilo pač Dete božje. Jožef in Marija sta ta dragoceni zaklad varovala pred sovražnikom: bežala z njim daleč v Egipt, da ga ohranita pred Herodom. Ko se jima je ta zaklad izgubil, ko sta šla za veliko noč molit v Jeruzalem, sta ga tri dni žalostno iskala, dokler ga nista zopet našla... „Glej tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala...“

Božje Dete sta Božja Mati in njen mož sv. Jožef rešila pred krutim Herodom, da ga ni umoril.

ln da bi to Dete dobil v roke in mu vzel življenje, je povzročil Herod strašen pokol nad nedolžnimi otroci, kakršnega še ni videla zgodovina. Od drugega leta nazaj je dal pomoriti vse dečke v Betlehemu in okolici. Dokler se bo na zemlji oznanjeval Gospodov evangelij — in to bo do konca sveta — toliko časa se bo ob božičnih praznikih praznoval spomin nedolžnih otročičev in spomin strašnega krvoloka, ki jih je dal pomoriti.

Herodov zločin je strašen vnebovpijoči greh. Že 6 let pred Kristusovim rojstvom je dal ta krvolok umoriti svoja lastna sinova, ker se je bal, da bi ga vrgla s prestola. Tedanji rimski cesar Avgust se je ob tem strašnem umoru lastnih otrok izrazil, da bi bil rajši Herodova svinja, kakor njegov otrok! Kmalu nato je dal umoriti še tretjega svojega sina. Toda nedolžno prelita kri vpije do nebes za maščevanje. Herod je dobil strašno bolezen, ki je ni znal zdraviti noben zdravnik in umrl je zapuščen od vseh, zaničevan, v strašnih bolečinah na telesu in duši. Tako je Bog že na tem svetu strašno kaznoval morilca lastnih sinov in nedolžnih betlehemske otročičev.

Toda Herodi niso izumrli. Žive še med nami.

Pred kratkim bi bil rad dognal vsaj približno število onih nedolžnih otročičev, ki jih še nerojene zamere njih lastni roditelji. Pa sem vprašal za mnenje tri inteligente, ki jim je ta zadeva več ali manj točno znana. Eden je bil po svojih skušnjah mnenja, da se v Kranju in njegovi okolici — recimo v sodnem okraju — zamori vsak mesec približno 30 življenj. Druga dva sta sodila, da najmanj 10 do 15 nerojenih otrok izgubi vsak mesec v Kranju in bližnji okolici svoje življenje pred svojim rojstvom.

Koliko je teh nesrečnih otročičev vsako leto v naši župniji? Rojstev bi moralo biti v naši župniji letno, če bi bilo normalno okrog 240, jih je pa samo 178.

Mislím, da ne bom prav nič pretiraval, če bom trdil, da se v naši župniji zamori vsako leto najmanj 60 nedolžnih, nerojenih otročičev. Nekatere matere postanejo celo dvakrat na leto — „Herodi“. Torej vsak mesec se v naši župniji zgodi najmanj 5 umorov...

Mi se niti dovolj ne zavedamo, kako strašno je to dejstvo. Tega smo že tako navajeni, kakor vojaki v vojni, da pade vsak dan nekaj tovarišev, pa jih nazadnje že kar mehanično pokopujejo.

Predstavite si, da bi v Kranju vladal kak Herod. Ta bi iz tega ali drugega vzroka pomoril vsak teden enega ali dva meščana oziroma prebivalca. Vsak teden prideta dva na vrsto. Kdo, ne bi vedeli. Kar nenadoma bi prišlo, danes ta, drugi dan drugi. Kdo bi še ostal v naši župniji? Vse mesto bi se razbežalo, vse izpraznilo, ker nihče bi ne hotel ostati v tem strašnem kraju, ker je vsak dan v nevarnosti njegovo življenje. In ta morija se dejansko vrši pred našimi očmi...

Herod je dal enkrat pomoriti okrog 50 do 40 dečkov. V Kranju pa jih pomore vsako leto brezvestni zdravniki morilci, brezvestne in morilske babice, brezvestni in morilski starši okrog 60. Toda Herod je imel vsaj senco povoda za to. Bal se je za svoj prestol. Med nami pa se mori nedolžno življenje za judežev denar. En tisoč, dva tisoč, tri tisoč, je kar že taksa, pravijo zato. In za to imajo denar, za preživljanje otroka ga taki zločinski starši nimajo...

V svetovni vojni je v štirih letih padlo v naši župniji okrog 60 ljudi. Torej vsako leto okrog 15 mož in fantov. Danes v mirni dobi pa se jih pomori vsako leto okrog 60.

Kajnov greh. Vnebovpijoči greh.

„Kje je Abel, tvoj brat?“ Kje je tvoj nedolžni otrok? In Bog je rekel Kajnu: „Kaj si storil? Glas krvi tvojega brata vpije z zemlje do mene. Zato bodi proklet na zemlji, ki je odprla svoja usta in je prejela kri tvojega brata iz tvoje roke...“ Tako nam govori sv. pismo na prvih straneh.

In isti Bog živi še danes in isto prokletstvo pada še danes na one, ki more nedolžno kri, in pada na zemljo, ki pije kri krivično umorjenih.

Toda ti, ki more nerojeno življenje, ne more samo teles, ampak tudi duše, ki gredo iz tega sveta nekrščene in ne morejo gledati božjega obličja.

„Gorje pohujševalcem, bolje bi bilo, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in se potopil v globočino morja, predno je pohujšal enega teh malih.“ Tako govori strašno sodbo. Gospod pohujševalcem, kaj pa šele morilcem teles in duš... Bolje bi bilo, da bi se obesil takemu zdravniku, taki babici, taki materi ali takemu očetu mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja, predno si je drznil jemati življenje nedolžnemu otroku, katerega angel bo enkrat terjal strogo kazen od pravičnega Boga.

Prišla bo kazen na tiste, ki so sami morilci, pa tudi na vso javnost, in na vse narode in države, ki ne preprečujejo te strašne morije.

Neredko se se sliši tožba, zakaj Bog pusti toliko trpljenja: zakaj Bog pusti strašno gorje vojne. Saj si svet sam to nakoplje. Sam pripravi kazen. Maloverni svet pa bi rad, da bi ljubi Bog prišel na svet, pa bi moral po njih mnenju ljudi s silo odvracati od vojne in vsega, kar vodi v vojno. Položimo roke na sree, pa si odkrito povejmo, ali svet ne zasluži strašne kazni, ko mirno gleda, ko brezvestni more nerojeno življenje? Ta kri kliče božje maščevanje na one, ki jo prelijejo, pa tudi na one, ki ne preprečujejo tega greha.

Kaj naj k temu storimo? Kaj naj stori danes k vsemu temu zavedna krščanska dejavnost?

Vzemimo, da bi na Mestnem trgu v Kranju nekdo zagrabil enega izmed vas, pa bi ga hotel umoriti sredi trga z nožem. Ta bi imel zvezane roke in noge in bi se ne mogel nič braniti. Gotovo bi klical na vse grlo: „Ljudje božji, pomagajte, pomagajte, rešite mi življenje, saj ste moji bratje... pomagajte!“

In mi bi drli na trg, pa bi tam nemo stali okrog in mirno gledali, ko bi zločinec moril nedolžnega človeka? Tudi mi bi bili v tem slučaju sokrivi Kajnovega greha...

In vse to se danes godi v naši župniji. Nedolžen otrok kliče vsak teden enkrat ali dvakrat v naši župniji na pomoč.

„Pridite na pomoč, moji roditelji me hočejo umoriti! Pridite na pomoč, brezvestna babica, brezvestni zdravnik me hoče zamoriti in mi za denar vzeti življenje. Pridite na pomoč!“

In mi — ali naj mirno k temu gledamo?

Če bi mi duhovniki k temu molčali? Ali ne bi bili kakor mutasti psi čuvaji?

V Ljubljani je prišel k mojemu prijatelju, zdravniku mož, magnat z dežele, s katerim sta se poznala in tikala. Takole prične magnat z dežele:

„Ti, meni se je z neko gospodično nekaj pripetilo, pa nočem da pride do škandala, daj pomagaj mi, saj ti rad nekaj plačam.“

„Jaz se s tem ne pečam,“ odgovarja krščanski zdravnik.

„Ja, saj bi šel k dr. N. N., toda ta hudič računa 3000 din, to je pa preveč, enega jurja ti pa dam.“

„Saj sem ti povedal, da se jaz ne pečam s tem...“ Tako je odslovil zdravnik Kajna. Tako je storil pošten zdravnik, kakršen bi moral biti vsak.

Drug zgled.

Iz dežele pride — no recimo v mesto Koromandijo — tudi k mojemu prijatelju magnat z dežele. Pa prične:

„Gospod doktor, moja žena je sedaj že petič v drugem stanju. To je preveč za mojo kmetijo. Dajte mi napraviti to uslugo in odpravite...“

Pošten zdravnik na to: „Jaz se ne pečam s tem. To je zločin.“

Kmet ga debelo gleda.

„Saj bom plačal, kolikor hočete.“

„Za noben denar ne kaj takega.“

„Saj ste vendar naredili isto mojemu sosedu oziroma sosedi.“

„Kaj jaz?! Kdo vam je to rekel? Jaz kaj takega nisem še nikdar napravil.“

Kmet začudeno pogleda.

„Oprostite, ali niste vi ta in ta doktor?“

„O, prijatelj, to ste se pa zmotili. Jaz nisem ta in ta...“

„Oprostite, prosim, sem se zmotil.“ In je odnesel jurčke drugam, kjer je našel zdravilo in smrt svojemu otroku.

In k tem in takim pojavom naj mi duhovniki molčimo?

Zdravnik, ki za denar mori nerojeno življenje, je navaden morilec, zločinec, izvržek človeške družbe.

Vsi, ki imajo kaj vesti, morajo bojkotirati takega zdravnika.

Babica, ki za denar mori nerojeno življenje, je zver, zločinska hijena. Poštene matere ne bodo nikdar klicale take brezvestne ženske v hišo.

Če je pripravljen ali pripravljena moriti za denar nerojeno življenje, je zmožna vsega ali zmožen vsega. Takemu človeku ne more in ne sme nihče zaupati niti svoje mačke ne, kaj šele svoje življenje.

Vsi moramo oznanjati bojkot takim zdravnikom in takim babicam, ki se s tem pečajo. Kdor gre še k Takemu zdravniku ali taki babici, o kateri gotovo ve, da se s tem peča, je osumljen, da je tudi sam morilec...

V naši javnosti se je nekako izgubila zavest, da je to vnebovpijoči greh.

Treba je pouka. Mi duhovniki mnogih več ne dosežemo s svojo pridigo in poukom. Vi verniki živite z njimi skupaj po hišah, v tovarnah, v delavnicah, v pisarnah, v vaseh in soseščini. Vaša sveta dolžnost je, da greste na pomoč nerojenemu življenju, da poučujete o svetosti življenja, o veliki dolžnosti staršev, ohraniti življenje svojega otroka, zakaj Bog bo terjati kri nedolžnih otrok iz rok staršev. Pojdimo na pomoč s poukom.

Povejmo, da je človeško življenje nekaj neskončno velikega, ker je večno. Da je posebno duša, ena sama duša več vredna, kakor vse premoženje celega sveta. Za rešitev ene duše je treba dati tudi življenje. In kakor hitro se spočne v materi novo bitje, je to človek z dušo in telesom. Je vseeno, ali je človek star en dan, deset dni ali pa deset let. Če ga umoriš, je to umor, vnebovpijoči greh, pa naj ima otrok samo en dan življenja...

In, če opomin ne pomaga, kaj potem?

Treba je poklicati na pomoč oblast. Zagroziti je treba takim, ki se pečajo s to namero, da jih boste naznanili državnemu pravdnistvu, če izvrše svoj načrt. Morda bi bilo prav, če opozorite ali župnika, ali pa tudi sodnika na to, da se ta in oni peča s to mislijo, da vzame življenje nerojenemu otroku. Če vest otopi, naj pa vsaj strah govori, da ne izvrši zločina.

Nisem kak hitlerjanec, toda odobravam to, kar je Hitler storil v Nemčiji v varstvo nerojenega življenja. Ko sem bil v Italiji sem prišel v stik z neko osebo, iz Nemčije, ki mi je rekla, da je dobil neki zdravnik — specialist — 15 let robije v Nemčiji, ker je napravil tak zločin. Radi teh strogih kazni so prenehali v Nemčiji, vsi taki zločini. Par babic, zdravnikov in drugih takih zločincev bi bilo treba tudi v Sloveniji tako kaznovati, pa bi prenehala v veliki meri pri nas ta grodobija... Herode je treba odstraniti iz našega naroda, poskrbeti jim je treba primerno kazen, da se iztrebi v slovenskem narodu ta greh.

Poročilo o delovanju Vincencijeve družbe

Zopet smo v tistih dneh, ko je treba polagati letne račune. Če pogledamo delo naše družbe v letu 1939., moramo z veseljem ugotoviti, da je to delo s pomočjo

plemenitih dobrotnikov rodilo dober sad. Uspeh tega dela se je zlasti pokazal ob velikonočni in Miklavževi obdaritvi revežev.

Velikonočna obdaritev se je vršila na veliki petek v Marijanišču.

Kranj 78 obdarovancev, 87 kg mesa, 48,5 kg slanine, 202 kg moke, 12,5 kg sladkorja, 12 potic, 650 din.

Kokrica 8 obdarovancev 12 kg mesa, 6,5 kg slanine, 36 kg moke.

Rupa 8 obdarovancev 9,5 kg mesa, 9,5 kg slanine, 30 kg moke.

Klanec-Huje 16 obdarovancev, 14,5 kg mesa, 11,5 kg slanine, 55 kg moke, 2 kg sladkorja, 50 din.

Stružev 6 obdarovancev, 7 kg mesa, 5 kg slanine, 17 kg moke, 3,5 kg sladkorja 1 potica.

Cirčiče 15 obdarovancev, 14,5 kg mesa, 11 kg slanine, 55 kg moke, 2 kg sladkorja.

Primskovo 58 obdarovancev, 63 kg mesa, 43,5 kg slanine, 208 kg moke, 2 kg sladkorja, 1 potica.

Drugih obdarovancev 5, 18,5 kg mesa, 6,5 kg slanine, 42 kg moke.

Skupaj 194 obdarovancev, 226 kg mesa, 142 kg slanine, 645 kg moke, 22 kg sladkorja, 14 potic, 700 din.

Poleg tega se je razdelilo še 220 jajc, 15 klobas, 15 kg riža, 2 srajci, 1 svilen ruta, 1 predpasnik in 5 hlačke.

Stroški te obdaritve so znašali din 7395,75.

Na nabiralnih polah je bilo nabranih din 7288,—, poleg tega pa smo prejeli iz vasi, ki spadajo v naš delokrog, 25 kg kaše, 15,75 kg ješprenja, 15,5 kg fižola, 7,75 kg ajdove moke, 15 kg riža, 220 jajc, od dveh kranjskih trgovcev smo dobili 60 kg bele moke.

Da bi reveži v zimskem času preveč ne prezebali, je kupil odbor 15.000 kg bukovih drv za 2271,50 din, ki so se dala razžagati in so bila razdeljena 17. oktobra 1939. 77 strankam, ostanek pa 21. novembra l. l. 14 strankam.

Po okoliških vaseh so nabrale odbornice v živilih: 420 kg krompirja, 53,50 kg kaše, 6 kg bele moke, 7 kg ajdove moke, 5 kg fižola, 32 kg ješprenja. Ta živila so se razdelila dne 14. novembra 32 strankam.

Prav posebno pa je odbor skrbel za Miklavževo obdaritev. V zimskem času je revščina še večja kot sicer, zato mora biti tudi pomoč tem izdatnejša. Odbornice se niso ustrašile truda in navora in so pobirale prostovoljne prispevke v denarju in blagu po mestu in vaseh, ki spadajo pod kranjsko župnijo. S pismenimi prošnjami smo se obrnili na razne tvrdke tudi izven Kranja za kakršnokoli podporo. Naš trud je bil bogato poplačan. Na nabiralne pole se je nabralo 7325,50 din gotovine, od zunanjih tvrdk smo prejeli v gotovini 750 din, to je skupaj 8075,50 din.

V blagu smo prejeli od tovarn 528,20 m raznega blaga za obleke in perilo ter dve lepi, topli rjuhi. Tukajšnji trgovci so darovali: 14 parov nogavic, 2 moški srajci, 2 ženski srajci, 1 moške hlače, 2 ženskih hlače, 14 čepic, 4 majice, 11 volnenih jopic, 4 otroške predpasnike, 1 par čevljev, precej trikotaže in lep kos blaga za Marijanišče.

Prav posebno naklonjenost je pokazala s svojim velikodušnim darom tukajšnja tovarna „Intex“.

V živilih smo prejeli od kranjskih trgovcev: 70 kg bele moke, 5 kg sladkorja, 2 kg bonbonov in nekaj peciva.

Zunanje tvrdke so poslale: 85 kg bele moke, 50 kg koruzne moke, 5 kg žitne kave, 6 Franckovih cikorij, 5 kg makaronov, 3,5 kg kolinske cikorije, 25 malih čokolad, nekaj karamel, razne specerije za din

70.—, 5 kg mila, 12 tub zobne paste in nekaj paste za čevlje.

Razen podarjenega blaga in živil smo kupili še za 12.439,50 din raznega blaga in živil.

Miklavževa obdaritev je bila 12. decembra v Marijanišču. Obdarovane so bile skupaj 204 stranke, med katere se je razdelilo 645 kg bele moke, 162 kg sladkorja, 53,5 kg žitne kave, 855 m blaga in 1330 din v gotovini. Poleg tega pa še: 10 flanelastih rjuh, 3 pare copat, 16 čepic, 13 parov nogavic, 23 ženskih in moških srajc, 16 skokov, 14 volnenih jopic, 75 ženskih in moških spodnjih hlač, 18 majic, 2 predpasnika, 2 para čevljev.

V živilih: 2 kg masti, 9,5 kg cikoriije, 5 kg žitne kave v zavitkih, 5 kg makaronov, nekaj peciva, čokolade in bonbonov, 5 kg mila in še nekaj drugega specerijskega blaga.

Razdeljeno je bilo:

Kranj 93 obdarovancev, 256 kg bele moke, 70 kg sladkorja, 34,50 kg žitne kave, 280,50 m blaga in 1330 dnarjev.

Rupa 12 obdarovancev, 58 kg bele moke, 12 kg sladkorja, 3 kg žitne kave, 112,90 m blaga.

Primskovo 52 obdarovancev, 164 kg moke, 40,50 kg sladkorja, 7 kg žitne kave, 271,65 m blaga.

Kokrica 8 obdarovancev, 36 kg moke, 8 kg sladkorja, 2 kg žitne kave, 45,80 m blaga.

Čirčiče 11 obdarovancev, 31 kg moke, 7,50 kg sladkorja, 0,50 kg žitne kave, 23,30 m blaga.

Klanec-Huje 19 obdarovancev, 66 kg moke, 15,50 kg sladkorja, 4 kg žitne kave, 86,35 m blaga.

Struževo 9 obdarovancev, 34 kg moke, 8,5 kg sladkorja, 2,5 kg žitne kave, 34,50 m blaga.

Redno mesečno podporo po 30 din je prejemale 9 siromakov. Izrednih podpor v denarju je bilo deležnih 19 revežev v skupnem znesku 1440 din. Podpore v živilih je prejelo 35 revežev v vrednosti din 2776,75. Štirim revežem se je plačevalo mleko, kar je obremenilo blagajno z din 529. Za revne prvoobhajnance se je oskrbela obleka in obutev za din 400.

Da smo mogli v toliki meri nuditi pomoč potrebnim, so morali biti tudi naši dohodki temu primerni, saj smo imeli mnogo dobrotnikov, ki so nam vedno radi pomagali.

Na pragu novega leta čutimo dolžnost, da se vsem, ki so nam stali ob strani pri našem delu, z iskrenim srcem zahvalimo. Ko v tem trenutku mislimo na preteklo leto, se naši zahvali nehote pridruži prisrčna prošnja: Naj Vsemogočni dā vsem, ki so dobrega srca, srečo in svoj blagoslov! — Naša družba stopa v novo leto s trdnim sklepom, da se bo vsa posvetila nalogam, ki jih od nje zahteva čas in ki si jih je sama postavila. Naše dobrotnike pa prosimo, da nam ohranijo svojo naklonjenost tudi v bodoče in da podpirajo naša prizadevanja v pomoč trpečim, po svojih najboljših močeh, kar jim bo ljubi Bog bogato poplačal.

Kranjska župnija v letu 1939

Lansko leto je bilo v kranjski župniji:

1. **Rojstev** skupno 178, od teh jih je bilo doma rojenih 149, v ljubljanski porodnišnici 29. Med temi je bilo nezakonsko rojenih 9 otrok.

2. **Mrličev** je bilo 63 in od teh je doma umrlo 61

oseb, dva mrliča domačina sta bila pripeljana na kranjsko pokopališče iz Ljubljane.

3. **Oklicanih** je bilo 127 parov, **poročenih** v Kranju 64 parov, od teh je bil en par od drugod, kranjskih zaročencev se je šlo drugam poročiti 15 parov, tako da je bilo vseh domačih porok 78.

4. **Sv. obhajil** je bilo lani razdeljenih 115.265 in sicer od teh je bilo v župni cerkvi 88.724 obhajil, na Primskovem 10.859, v Marijanišču 10.103, v gimnaziji 3.604, v rožnovski cerkvi 1280 in v Delavskem domu 693.

Če računamo, da ima naša župnija vsaj 7000 prebivalcev, pa jih bo najbrže nekaj več, potem pride v župniji:

1. Rojstev 21 na en tisoč prebivalcev.

2. Mrličev pride na en tisoč 8,7.

3. Porok na en tisoč prebivalcev 11.

4. Sv. obhajil pride na vsakega župljana v letu 1939 povprečno 16,4.

V naši župniji bi moralo biti lani najmanj okrog 210 rojenih otrok, če bi bile moralne razmere kolikor toliko primerne. Med otroci je zelo mal odstotek meščanskih otrok, po ogromni večini so delavski otroci. V Kranj se naseljuje polno mladih ljudi, ki si ustanove tu svojo družino. Ko ne bo več dotoka mladih ljudi v Kranj, bo število rojstev strahovito padlo, če bo šlo tako naprej.

Glede števila sv. obhajil smo od predlanskim nazadovali za okrog 5000 sv. obhajil.

Porok bi bilo precej več, ko bi ne bilo koncem leta vojne furije v Evropi.

Za katoliški tisk

Danes bije Evropi odločilna ura. Ali bo ta del naše zemlje še ohranil krščansko kulturo ali pa bo padel v barbarstvo azijskega komunizma. Vsa druga vprašanja so danes za Evropo postranskega pomena, ko gre za biti ali ne biti za krščansko Evropo. Tudi nekateri danes pogosto priznavajo, da si stojita danes nasproti pravzaprav le dva edino resna nasprotnika: to je katoličanstvo in komunizem. Kdo bo zmagal? Če zmaga boljševizem, potem postane Evropa torišče, kjer bodo boljševiški sadisti v potokih prelivali človeško kri in uničili vso kulturo.

In v tem boju igra odločilno vlogo — tisk.

Kakršen časopis kdo bere, tako se tudi odloči: ali na desno, ali na levo. Ali gre s Kristusom ali z Antikristom.

Takozvano liberalno časopisje polagoma prehaja v socialistično miselnost. Nekateri leposlovnih liberalnih listi so že popolnoma v rokah „levičarjev“, kakor se imenujejo komunistično nastrojeni inteligenti. Pa tudi iz nekdanj liberalnega dnevnega časopisja že pogosto diha komunistična nastrojenost, ali vsaj neke simpatije za boljševizem. Saj ni čudo. Oba tabora — bivši liberalni in sedaj socialistični — veže skupno nasprotstvo proti katoliški cerkvi.

Danes moramo stati katoličani čuječi na straži. V naše hiše naj prihaja le katoliško časopisje, to se pravi tako časopisje, ki izpoveduje jasno pripadnost k katoliškemu nazoru. Izdajstvo nad katoliško stvarjo je, če katolik naroča, podpira in redno bere katoliškemu nazoru sovražno časopisje. Sramota za katolike je, če podirajo temelje katoliške vere in morale s tem, da podpirajo liberalno, socialistično ali komunistično časopisje. Vsi katoliki moramo na delo, da v našem narodu prodre katoliško časopisje.

Zgodba delavke Ančke

Na škofijo je prišlo iz naše župnije pismo, ki ga je pisala delavka Ančka, da bi rada bila zopet sprejeta nazaj v katoliško cerkev, iz katere je zapeljana izstopila. Iz škofije so poslali njeno pismo v Kranj, na župni urad, da tu vse potrebno ukrenemo za njeno vrnitev v naročje edinozveličavne cerkve.

Mračnega jesenskega večera v letu Gospodovem 1939 sem šel v okolico Kranja iskat izgubljeno ovčico. Ni je bilo doma. Naročil sem njenim sostanovalcem, naj ji sporoče, da naj se čimprej oglasi v župni pisarni.

Čez eden ali dva dni se zglesi boječe in skromno dekle v župni pisarni in se predstavi:

„Jaz sem tista...“

Prvi trenutek se nisem spomnil, katera bi bila. Pa mi pomaga:

„Jaz sem tista, ki ste me iskali...“

„No vsedi se, pa povej, kako si pa prišla do tega, da si izstopila iz katoliške cerkve.“

In pričela je pripovedovati zgodbo revnega in zapeljanega slovenskega dekleta počasi, pretrgano, boječe. Čim dalj je pripovedovala, tem bolj se mi je v dno duše smililo to ubogo dekle, ki ni bilo več dekle. Tako približno je pripovedovala svojo povest:

„Rojena sem na Štajerskem l. 1919. V Ljubljani sem služila, pa sem imela tako slabo plačo, da sem sklenila pustiti službo in oditi domov k materi, ki je revna vdova. Zdi se mi, da je bilo 28. oktobra 1936.. ko sem se hotela iz Ljubljane odpeljati domov k materi. Čakala sem na kolodvoru na vlak. Pa pristopi k meni moški srednjih let in me začne izpraševati, kam grem, kaj delam, od kod sem. Povem mu, da grem domov, ker ne morem več ostati v službi za tako pičlo plačilo. Mož mi je obljubil, da bo dobil za mene v Kranju lepo službo v tovarni in si je zapisal moj naslov. Kmalu nato, ko pridem domov, pošlje za menoj denar za vožnjo.

V upanju, da dobim dobro službo v Kranju, se odpeljem z doma novembra 1936. V moji mladosti, saj sem bila takrat stara komaj 17 let, mi še na misel ni prišlo, da bi imel dotični moški kake slabe namene z menoj. Sanjala sem le o dobri službi v tovarni.

Na kolodvoru v Kranju me je že čakal moj znanec iz Ljubljane in me je hotel speljati na svoje stanovanje, obenem pa me je že takoj nagovarjal, da bi mu služila v greh... Odklonila sem to in sem šla najprej stanovat na Kokrico, kmalu nato pa sem se preselila na Primskovo, kjer mi je moj hišni gospodar preskrbel delo v tovarni.

Moj znanec iz Ljubljane pa se je kmalu naselil v isti hiši, kakor jaz. Nепrestano me je nagovarjal, da bi z njim skupno živela. Jaz pa sem se mu vedno ustavljala. Ker je postajal vedno nasilnejši, sem pustila vse in zbežala domov k materi.

Toda domov si nisem upala iti v domačo hišo. Bila sem se svoje matere, da bi me ne karala. Štiri dni sem tavalala okrog doma po gozdovih in okoliških hišah, končno sem se pa vendar ojunačila in sem šla v domačo hišo. Komaj pa pridem domov in pričnem pripovedovati svoji materi, kako je z menoj, že zagledam skozi okno znanca iz Ljubljane, ki je prihajal proti naši hiši. Silno sem se tega ustrašila. On je pa vstopil v hišo in mi pričel prigovarjati, da bi se vrnila z njim v Kranj.

Končno me je kar zgrda pregovoril in prisilil, da sem šla z njim na kolodvor v Sevnico. Pot naju je vodila po samotnih gozdovih in to priliko je nasilnež izrabil. Najprej mi je zlepa prigovarjal, ker pa mu nisem privolila, je izrabil samotni kraj, potegnil je nož in mi ga nastavil na prsi rekoč: „Kakor sem storil svoji ženi, ki sem jo zaklal v prsi, tako bom napravil tudi tebi, če se ne udaš...“ Ker sem se zbal, da me bo res zaklal, sem se udala...

Radi tega sem kar obupala. Ker sem bila prišla tako daleč, sem izgubila vso odporno silo v sebi in sem šla z njim na stanovanje in sem pričela z njim stanovati v skupnem gospodinjstvu. Nisem več upala pustiti ga in prekiniti to žalostno in sramotno življenje, posebno radi tega ne, ker sem se čutila mater.

Mož mi je obljubil, da me bo poročil, da bo vse tako napravil, da bova mogla skleniti veljaven zakon. Izvedela sem med tem časom, da je bil že katoliško poročen, da ima še živečo ženo in otroke... Pravil mi je, da bo njegov zakon s prvo ženo pravilno razveljavljen in da bova sklenila pravi zakon. Končno je prišel z zahtevo, naj izstopim iz katoliške cerkve in prestopim v starokatoliško. Na najino stanovanje na Primskovo je prišel tudi starokatoliški župnik in me tam pregovarjal, da bi izstopila iz katoliške cerkve in prestopila v starokatoliško. Drugič mi je isto prigovarjal v Narodnem domu v Kranju. Rekel mi je, da mi garantira, da ne bom pogubljena, da so starokatoliški župniki bolj poštenei kakor katoliški, da starokatoliki tako žive, kakor je Jezus učil...

Bila sem vsa zbegana in nesrečna in tako so me končno pregovorili, da sem prijavila svoj izstop iz katoliške cerkve in sem prestopila v starokatoliško cerkev marca mesca 1937. V petek sem prijavila svoj izstop iz katoliške cerkve, v soboto nato naju je že poročil v Ljubljani starokatoliški župnik.

Po najini poroki se je nadaljevalo moje žalostno življenje. Mož me je večkrat pretepal, zmerjal in mi grozil... Lani oktobra sem porodila hčerko, letos avgusta pa me je mož pustil z otrokom brez vseh sredstev in se preselil v Orehek, kjer živi z neko drugo žensko...

Zelo mi je žal, da sem postala tako nesrečna in želim vse popraviti in prosim za sprejem nazaj v katoliško cerkev...

To je pretresljiva zgodba ubogega slovenskega dekleta, ki je postala žrtev ločenca in protikatoliške propagande:

Uboga slovenska mati pošlje svojega otroka v svet, da si zasluži skromen kruhek, pa pride nesrečni in neizkušeni otrok v roke takim ljudem... Sedemnajstletna deklica pride v roke možu, ki je zavrzel svojo zakonsko ženo in zapustil svoje lastne otroke, ta jo zapelje in jo privede do tega, da izstopi iz katoliške cerkve, nato pa jo pusti samo z malim otrokom in se preseli zopet k drugi ali tretji ženski...

In starokatoliški župnik, ki je bil tudi nekdanji katoliški duhovnik, pa je odpadel in se oženil, ji govori, da so starokatoliški župniki bolj poštenei, kakor katoliški, da starokatoliki tako delajo, kakor je Kristus učil...

Toda Gospod — Jezus Kristus je rekel: „Kdor svojo ženo pusti, pa drugo vzame, prešuštuje...“

Kdo ima prav, ali Kristus — Bog, ki je tako govoril, ali starokatoliški župnik, ki poroča ločence, ki izstopajo iz katoliške vere?

Župnija Kranj

OZNANILA ZA JANUAR:

1. Obrezovanje Gospodovo, Novo leto, ob 6. sv. maša z enim in ob poli enajstih z dvema blagoslovoma. Popoldne ob poli treh litanije M. B.

2. Praznik Imena Jezusovega, ta dan in vso osmino popolni odpustek, kdor prejme sv. zakramente, moli v papežev namen in je navzeč pri sv. maši.

3. Prvi petek v mesecu, ob 6. sv. maša z blagoslovom.

6. Razglašenje Gospodovo, Sv. Trije kralji, ob 6. sv. maša z dvema blagoslovoma. Vesoljna odveza. Popoldne ob poli treh slovesne litanije M. B.

Darovanje za župno cerkev je pri vseh opravilih dopoldne in popoldne.

7. Praznik sv. Družine, prva nedelja v mesecu, ob 6. sv. maša z blagoslovom, mesečno sv. obhajilo za moške. Popoldne shod za dekliško Mar. družbo.

14. II. nedelja po razgl. G., služba božja po navadi, Popoldne je velikonočni pouk za žene.

20. Sv. Fabijan in Sebastijan, ob 8. sv. maša na Pungratu, ob 7. soseskina sv. maša v Čirčičah.

21. Prva predpepelnična nedelja, služba božja po navadi, po osmi sv. maši velikonočni pouk za fante iz mesta, Rupe, Klanca, Huj in Čirčičah.—

28. Druga predpepelnična nedelja, služba božja po navadi, po osmi sv. maši velikonočni pouk za može.

POROČENI PARI:

Ravnahrib Ivan, sedlarski pomočnik, Primskovo 161 in Robas Venceslava, trgovska pomočnica, Primskovo 161, poročena 3. decembra.

Kranjc Jožef, zidarski delavec, Primskovo 170 in Fon Ana, delavka, Primskovo 128, poročena 25. decembra.

Dr. Ogrizek Anton, odvetniški koncipient, Kranj, Savski breg 2 in Suchy Danica, Kranj, Tyrševa 21, poročena 31. dec.

MRLIŠKA KRONIKA:

Fajfar Marija, roj. Kopač, žena kočarja, Rupa 7, umrla 4. decembra, stara 76 let.

Firnat Franc, čevljar, Klanc 56, roj. 5. decembra 1908, umrl 7. decembra.

Trebar Pavel, vrvar, Kranj, ubožnica, rojen 26. januarja 1865, umrl 9. decembra.

Lončarič Josip, kmet, Fratrovci, Ozalj, Hrvaško, roj. 19. marca 1907, umrl 15. decembra.

Skofič Katarina, roj. Kos, Rupa 18, rojena 26. novembra 1876, umrla 24. decembra.

Trilar Marija, roj. Vrbeč, vdova, Čirčiče 34, rojena 22. avgusta 1870, umrla 29. decembra.

Župnija Šmartin pri Kranju

OZNANILA ZA JANUAR:

4. Ob poli 7. zvečer molitvena ura pred prvim petkom.

5. V petek sv. maša pri oltarju Sreca Jezusovega z blagoslovom

6. Praznik razglašenja G. Božja služba ob 6., 8. in poli 10. Vesoljna odveza za III. red in sv. obhajilo ter shod Marijine družbe. Ob 8. in poli 10. darovanje za gg. kaplane. Popoldne ob 2. pete litanije Matere božje.

7. Praznik sv. Družine. Sv. maše ob 6., 8. in poli 10. Popoldne ob 2. pridiga za bratovščino sv. Družine, litanije in blagoslov rožnih vencev, križev, kipov. Ta dan popoldne odpustki za vse bratovščine sv. Družine. Zjutraj obhajilo mož in fantov.

14. II. nedelja po Razglašenju. Božja služba po navadi.

17. Sv. Anton puščavnik, ob 8. sveta maša v Stražišču.

Od 18. do 25. devetdnevica za ujedinjenje krščanskih narodov s katoliško cerkvijo.

21. I. predpepelnična nedelja, služba božja po navadi.

28. II. predpepelnična nedelja, služba božja po navadi.

POROČENI PARI:

Rozman Jernej, posestnika sin in Ana Hiti, tovarniška delavka, poročena 8. decembra.

Milan Pajk, inženir in Marica Benedik, posestnika hči, poročena 18. decembra.

Valter Kokoravac, tehnični uradnik in Silvestra Nant, tovarniška delavka, poročena 31. decembra.

Bizjak Valentin, inženir in Irena Zerbst, tekstilnega mojstra hči, poročena 2. decembra.

MRLIŠKA KRONIKA:

Neža Demšar, vdova, užitkarica v Zg. Bitnju, stara 74 let, umrla 29. novembra.

Marija Draksler, vdova, posestnica v Drulovki, stara 79 let, umrla 1. decembra.

Jaka Drakslar, upokojeni okrajni tajnik, Labore, star 87 let, umrl 1. decembra.

Rahonc Franciška, vdova užitkarica v Zabukovju, stara 76 let, umrla 4. decembra.

Kovač Ivana, zasebnica iz Gorenje Save, stara 56 let, umrla 6. decembra.

Ruper Jurij, berač iz Vel. Lašč, star 80 let, umrl 8. decembra.

Jezeršek Franc, tovarniške delavke sin, star 2 mesca, umrl 15. decembra.

Križnar Katarina, samska kajzarica, Orehek, stara 62 let, umrla 26. decembra.

Javh Matevž, užitkar v Javorniku, star 89 let, umrl 29. dec.

Podpirajte

Vincencijevo

družbo!